

MET KINDEREN EN JONGEREN HET VERHAAL VAN JONA & DE WALVIS VERKENNEN

1. INLEIDING EN CONTEXT

In deze werkvorm wordt het verhaal van Jona verkend aan de hand van een filmpje en bijhorende reflectievragen. Deze les kan voorafgaan aan of volgen op een bezoek aan de Sint-Baafskathedraal in Gent, waar tot en met maart 2018 het skelet van een vinvis hangt. Aan dit bezoek kan ook een spelvorm ter plaatse worden gekoppeld. (alle info en werkmateriaal is te vinden op www.kerknet.be/jona)

In deze inleiding wordt wat achtergrondinformatie gegeven over de brontekst, over de literaire en historische achtergrond waarin de tekst tot stand is gekomen en over de situering binnen de Bijbel.

EEN BIJZONDER VERHAAL

‘Ergens diep verborgen in de bladzijden van het Oude en Eerste Testament van de Bijbel ligt een pareltje van vier hoofdstukken: het boek Jona. Het is een spannend, vermakelijk verhaal dat zomaar uit de lucht komt vallen, het heeft een hoofdpersoon van wie we niets weten en het eindigt plotseling in het luchtledige, zonder dat we horen hoe het afloopt. Daartussen trekt een sprookjesachtige wereld in razend tempo voorbij: een schip, een storm, een monsterachtige vis, een reusachtige stad, dieren in rouwklleding, een wonderlijke boom. Jona is een roadmovie, een reisverhaal, waarin we een merkwaardige held ontmoeten. Hij wordt beschrijven in een tekst die tintelt van ironie en die tegelijk altijd mild blijft.’

(Bron: Paas, S. en Roest, G., 2015. *Komedie in vier bedrijven, Bijbelstudies over Jona*. Uitgeverij boekencentrum, Zoetermeer.)

BRONTEKST

Het verhaal van de profeet Jona wordt beschreven in de Bijbel in het boek Jona dat behoort tot het Oud Testament. De Bijbel is een verzameling van verschillende boeken (76 boeken), onderverdeeld in het Oude en het Nieuwe Testament. Er zijn drie onderverdelingen te maken in het Oude Testament: de Wet, de profeten en de overige geschriften. Jona situeert zich bij de profetische boeken. Het verhaal is geschreven in de vierde of derde eeuw v.Chr.

WAT ZIJN PROFETEN?

Typisch aan profeten is dat zij het volk op het rechte pad willen houden en ervoor zorgen dat ze de Wet van en het verbond met God onderhouden. God heeft namelijk een bedoeling met de wereld: een rijk van vrede en gerechtigheid stichten (het Rijk Gods). Profeten worden door God geroepen in tijden waarin het volk ontrouw wordt aan Gods boodschap. Ze herinneren het volk terug aan God en aan het verbond dat het met Hem gesloten heeft. De roeping van de profeten volgt steeds het volgende stramien:

- Het volk bevindt zich in een crisis en verliest zijn geloof in God.
- De Heer komt tussen en roept iemand om zijn boodschap aan het volk over te brengen (profeet).
- Deze weigert omdat hij/zij bang is, zich niet competent voelt, zich te jong voelt,...
- De weigering wordt weerlegd door God met een belofte: ‘Ik zal je bijstaan’
- De profeet aanvaardt zijn/haar roeping.

JONA, EEN ONGEWONE PROFEET IN EEN ONGEWOON VERHAAL

Het boek Jona is echter geen typisch profetenverhaal. Het is een literaire kleinood dat voortdurend de verwachtingen van de lezer op de proef stelt. Ook Jona wordt geroepen door God: hij moet naar Nineve, de hoofdstad van de Assyriërs, gaan en daar bekendmaken dat de Heer de stad zal verwoesten omdat de inwoners er slechte praktijken op nahouden. Maar op ironische wijze worden de rollen omgedraaid: de

ongelovigen (op het schip en in Nineve) zijn uiterst vroom, terwijl de profeet Jona eigenwijs en verbitterd niet naar God wil luisteren. In plaats van Gods woord te volgen en naar Nineve te gaan, vlucht Jona in de tegenovergestelde richting naar Tarsis, dat in het huidige Spanje ligt. God laat hem echter niet los en uiteindelijk gaat Jona toch naar Ninive, maar bij blijft God en zijn roeping wantrouwen. Jona is dan ook zeer verbitterd wanneer God inderdaad spijt krijgt van zijn beslissing om Nineve te verwoesten en zijn plan niet ten uitvoer brengt omdat de Ninevieten berouw tonen. Het verhaal wil hiermee een zwart-witdenken op de proef stellen: profeten – en in het verlengde daarvan elke gelovige – zijn niet altijd zo ‘godvruchtig’ als we ons voorstellen. Omgekeerd kunnen ongelovigen soms verrassend vroom uit de hoek komen. De ‘verdorven’ stad bekeert zich gemakkelijker dan de profeet dit doet.

Het verhaal doet ons ook anders denken over God. Ten eerste is God hier een universele God. Nineve ligt niet in Israël en er wonen geen Joden. Hij is dus een God voor alles en iedereen en is ook voor ongelovigen bereikbaar en verstaanbaar. De matrozen en de inwoners van Nineve begrijpen dat deze God anders is dan de vele andere goden. Ten tweede is God boven alles een vergevende God. Wanneer de Ninevieten berouw tonen komt Hij terug op zijn plan om de stad te verwoesten. Jona ziet dit als een teken van zwakte en onbetrouwbaarheid. Hij bekijkt de situatie louter vanuit zijn eigen perspectief. Maar God probeert hem het groter plaatje duidelijk te maken aan de hand van de boom in boek 4. God is net wel trouw, niet alleen aan Jona, maar aan de hele mensheid. Zijn liefde voor ons wint het altijd van zijn woede of teleurstelling.

2. HET VERHAAL VAN JONA

Op de website www.kerknet.be/jona staat een filmpje waarin het verhaal van Jona verteld wordt aan de hand van een aantal tekeningen. Het verhaal bestaat uit vier delen. In bijlage werd een transcriptie van de tekst toegevoegd die op haar beurt gebaseerd is op de Willibrordvertaling van de Bijbel. Hieronder volgen een impulstekstje en verwerkingsvraagjes bij elk van de vier delen van het verhaal. Het is niet de bedoeling alle vragen te behandelen. De leerkracht of jongerenbegeleider kan zelf een selectie maken op basis van interesse en leeftijdscategorie.

2.1 Boek 1: Jona op de boot

2.1.1. Impuls

Jona is een gelovige en voorbeeldige Jood en leeft trouw de geboden na. Hij wordt door God geroepen om naar de verdorven stad Nineve te gaan en daar duidelijk te maken dat de stad ten onder zal gaan. In plaats van direct te vertrekken naar Nineve vlucht hij net de andere kant uit: hij neemt een schip naar Tarsis (huidige Spanje). God zendt echter een zware storm. De matrozen proberen angstvallig het schip en hun leven te redden en zoeken naar de oorzaak van de storm. Ze bidden elk tot hun eigen goden. Uiteindelijk blijkt dat Jona de oorzaak is van de storm. Ze vragen wat hij dan toch gedaan heeft om God zo kwaad te maken. Uit het gesprek dat volgt blijkt dat Jona heel erg worstelt met zijn geloof. Hij zegt wel dat hij gelooft in de God van Israël, maar tegelijk vlucht hij ervan weg. Hij vertrouwt er niet op dat God het goed met hem voor heeft. De matrozen, daarentegen, zijn erg onder de indruk van wat er gebeurd is. Ze willen Jona geen kwaad doen, maar vertrouwen tegelijk op Gods woord en gooien Jona over boord.

2.1.2. Verwerkingsvragen

- Heb je al eens een belangrijke opdracht gekregen (thuis of op school) die je liever niet wilde of durfde uitvoeren? Welke opdracht was dat? Hoe heb je toen gereageerd?
- Heb je ook al eens het gevoel dat je graag even weg wil uit je dagelijks leven? ‘Er eventjes tussenuit zijn’ heet dat dan. Waar vlucht je dan eigenlijk voor weg?
- God zegt tegen Jona: ‘Sta op!’. De schipper zegt tegen Jona: ‘Sta op!’ Wat zouden deze woorden kunnen betekenen? Wat zou jij tegen Jona willen zeggen?
- Zou Jona het in zichzelf ook voelen stormen? Kun je dit uitleggen?

- Jona worstelt met zijn geloof. Hij vertrouwt God niet. De matrozen kennen de God van Jona helemaal niet en toch vertrouwen ze erop dat Hij voor Jona zal zorgen nadat ze hem overboord gooien.
  - Zijn er mensen die je niet vertrouwt? Zijn er mensen die je volledig vertrouwt? Waarom vertrouw of wantrouw je hen?
  - Heb je al eens je vertrouwen gegeven aan iemand die je niet kende? (vb. geld lenen om een drankje te kopen; Erop vertrouwen dat iemand je de juiste weg wijst in een stad die je niet kent; ...) Heeft die toen je vertrouwen beloond of geschaad?
  - Heb je het al eens meegemaakt dat iemand je vertrouwde zonder dat je dat verwacht had? Heb je toen dat vertrouwen beloond of geschaad?

2.2 Boek 2: Jona in de buik van de vis

2.2.1. Impuls

Jona wordt overboord gegooid maar God laat hem niet in de steek. Hij stuurt een grote vis, die Jona opslokt en Jona verblijft drie dagen en drie nachten in de buik van de vis. Daar heeft Jona veel tijd om na te denken over alles wat er gebeurt is. Na drie dagen richt hij zich in gebed tot de Heer. Op het eerste zicht lijkt het een heel vreemd gebed. In de eerste strofe vertelt hij dat God zijn gebeden verhoort heeft (Stervend riep ik: 'Luister naar mijn stem!' en U hebt mij gehoord.), maar in het vervolg van zijn gebed klaagt hij dat hij verworpen is door de Heer en vraagt hij om redding (Trek mij toch terug omhoog uit de grafkuil, Heer, mijn God!). Het gebed eindigt echter opnieuw hoopvol en dankbaar (Ik wil u zingend danken met offers. Ik wil mij houden aan mijn gelofte. Want ik weet dat alleen U mij kan redden.)

Hoe zijn deze schijnbaar wisselende stemmingen te verklaren? Jona is weggevlucht van de opdracht van God en God leek hem te straffen door een storm te sturen. Jona beseft dat de Heer het op hem gemunt heeft en dat hij Hem niet kan ontlopen. Daarom geeft hij de matrozen toestemming om hem overboord te gooien, in de veronderstelling dat hij zal sterven omwille van zijn ongehoorzaamheid. Maar dat is helemaal niet de bedoeling van God. Hij zendt een vis om Jona te redden van de verdrinkingsdood. Na drie dagen beseft Jona dat God hem ondanks alles vergeeft en het goed met hem voor heeft. In de eerste strofe dankt hij de Heer daarvoor. Maar Jona is natuurlijk nog niet helemaal uit de problemen. Hij zit nog steeds in de buik van een vis ergens midden in de zee. Maar in tegenstelling tot wat hij dacht tijdens de storm, beseft Jona deze keer dat God het goed met hem voor heeft en dat God hem zal redden. Daarom beklaagt hij zijn penibele situatie en vraagt God om hem te redden. Jona beseft dat God dit allemaal heeft laten gebeuren zodat Jona niet meer zou proberen weg te vluchten, maar zich terug zou bekeren. Op het einde van zijn gebed stelt hij heel zijn vertrouwen terug in de Heer. God verhoort zijn gebed en de vis spuwte hem uit op het land.

Vanuit de ondergang trekt God Jona weer omhoog naar het leven. Deze drie dagen en de drie nachten komen ook terug in het Nieuwe Testament. In het Evangelie van Matteüs (12:39,40) en in Lucas (11:29) haalt Jezus het verhaal van Jona aan om daarmee zijn dood en verrijzenis te duiden. Ook Jezus gaat in de duisternis van de dood en wordt weer levend, wordt als het ware door het dodenrijk uitgespuwd.

2.2.2. Verwerkingsvragen

- Lees het gebed van Jona eens rustig opnieuw.
  - Welke woorden spreken je aan? Waarom?
  - Zijn er zinnen die je niet begrijpt? Wat denken de anderen dat het betekent?
  - Probeer dit gebed in eigen woorden te herschrijven.
- Heb je je ooit al eens wanhopig of verlaten gevoeld? Wat heb je toen gedaan? Heb je toen ook gebeden?
- Jona voelt zich niet alleen verlaten maar tegelijk ook dankbaar en hoopvol. Heb jij ooit al zo'n vreemde mix van emoties ervaren?
- Doorheen wat er met Jona gebeurt, leren we ook God een beetje beter kennen. Hoe zou je Hem omschrijven? Beantwoordt hij aan het beeld dat je van Hem had?

2.3 Boek 3: Jona in Nineve

2.3.1. Impuls

Hier staan we opnieuw aan het beginpunt: God vraagt Jona om naar Nineve te gaan. Jona gaat deze keer wel in op de vraag van God en trekt op weg naar Nineve. De stad blijkt gigantisch groot te zijn! Drie dagen heeft men nodig om erdoor te trekken. Na één dagreis vertelt Jona hen dat over veertig dagen de hele stad vernietigd zal worden. Jona gaat helemaal op in zijn rol als onheilsprofeet. Hij is rechtlijnig en hard. Dan doen de Ninevieten, die eigenlijk niet in God geloven, iets wat noch Jona, noch God hadden verwacht: ze krijgen spijt en beginnen direct te vasten in de hoop dat God hen zal vergeven.

In boek 1 sprak God tot Jona. In boek 3 spreekt God (door Jona's mond) tot de Ninevieten. Als je de reactie van de Ninevieten vergelijkt met de reactie van Jona in boek 1, wordt de ironische wending in het verhaal duidelijk: de gelovige Jona reageert koppig en wantrouwig, terwijl de ongelovige, heidense Ninevieten (net zoals de ongelovige matrozen in boek 1) onmiddellijk tot inkeer komen en hun vertrouwen in de Heer leggen. God ziet de reactie van de Ninevieten en krijgt spijt van zijn besluit om hen te vernietigen.

2.3.2. Verwerkingsvragen

- De Ninevieten horen de aankondiging van Jona en beginnen te vasten.
  - Wat betekent dat eigenlijk 'vasten'?
  - In het woordenboek staat 'weinig of niets eten en drinken uit godsdienstige overwegingen'. Vasten is dus meer dan diëten. Wat is het verschil?
  - Heb je ooit al meegedaan aan de vasten/Ramadan/...? Wat heb je toen precies gedaan (of net niet gedaan)? Wat betekent dat voor jou?
- Wat vind je van de reactie van God? Had je dit verwacht? Waarom (niet)?

2.4. Boek 4: Jona onder de boom

2.4.1. Impuls

Eind goed, al goed? Jona vindt duidelijk van niet! Hij is kwaad. Hij verwijt God dat Hij medelevend, toegevend en liefdevol is en dat Hij er altijd spijt van krijgt als hij met onheil dreigt. Eigenlijk verwijt hij God dat hij te laks en te wispelturig is. Wat heb je aan een God die telkens van gedacht verandert? Hij is naar Nineve gegaan in opdracht van God en nu blijkt het allemaal verloren moeite. Jona gaat op veilige afstand van de stad zitten om te zien wat er met de stad zal gebeuren. Maar God wil Jona duidelijk maken waarom hij zo gehandeld heeft. Omdat Jona niet met woorden kan overtuigd worden, laat God het hem aan den lijve ondervinden: hij laat een mooie grote boom groeien boven het hoofd van Jona. Jona is heel blij met de boom, die voor koelte zorgt. Maar de volgende dag neemt God de boom opnieuw van hem weg. Opnieuw is Jona kwaad omdat hij zijn schaduwrijke boom niet meer heeft. God doet dit echter niet om Jona te straffen, maar om hem een glimp te laten opvangen van wat er in God omging en wat Hen heeft bewogen om op zijn besluit terug te komen. Jona is in één dag zo gehecht aan de boom dat hij kwaad en triest is als hij hem verliest. God heeft Nineve over duizenden jaren zien ontstaan en groeien, Hij is gehecht aan de mensen die er al generaties wonen. Is het dan niet logisch dat God zijn woede voor de Ninevieten laat varen en hen vergeeft als ze berouw tonen? Daar eindigt het verhaal. We kennen de reactie van Jona niet.

2.4.2. Verwerkingsvragen

- Heb je het al eens voorgehad dat je het standpunt van een ander niet kon verstaan of omgekeerd? Hoe voelde je je dan? Hoe ben je met die situatie omgegaan?
- In welk personage kan je je het best inleven, Jona of God?
- Ben je al eens kwaad geweest op iemand die je gekwetst had? Hoe ben je daar toen mee omgegaan? Als die persoon naar jou zou komen om vergiffenis te vragen, wat zou je dan zeggen?

3. VERWERKINGSVRAGEN OVER HET GEHEEL

Op de website www.kerknet.be/jona vind je een aantal tekeningen uit het filmpje. Print ze uit en laat de jongeren de tekeningen in de juiste volgorde leggen. Zo herhalen ze het verhaal nog eens.

- Het verhaal heeft een open einde. Schrijf zelf een einde aan het verhaal.
- Vind je Jona een goede profeet?
- De naam Jona betekent 'duif' (de duif is een teken van vrede in de Bijbel). Vind je dit verrassend/passend? Waarom?
- Waarom probeert Jona zijn taak te ontlopen, denk je? Probeer je in te leven in het verhaal. Hoe zou jij reageren als je in zijn schoenen stond?
- Uiteindelijk gaat Jona toch naar Ninevé. Voert hij de opdracht uit met zijn hoofd, hart of buik, denk je? Leg uit.
- Vind je dat Jona in dit verhaal het 'goede' probeert te doen? Waarom wel/niet?
- In dit verhaal worden de rollen op ironische wijze omgedraaid: De ongelovige matrozen en inwoners van Nineve gedragen zich heel gelovig en vertrouwen op de goedheid van God, maar de gelovige Jona is wantrouwend, opstandig en verbitterd. Wat zou de schrijver van het verhaal hiermee willen duidelijk maken?
- Welk beeld krijg je van God in dit verhaal?

TEKSTBIJLAGE

transcript van het filmpje over het verhaal van Jona en de walvis

Jona op de boot

Op een dag sprak de Heer God tot Jona: 'Sta op, ga naar Nineve, de grote stad, en zeg daar dat ik gezien heb dat zij slechte dingen doen.' Jona stond op ... om naar Tarsis te vluchten, weg van de Heer. Hij ging naar de haven van Jafo en vond daar een schip dat naar Tarsis ging. Hij betaalde voor de overtocht en ging aan boord om mee te varen, weg van de Heer.

Maar de Heer smeed hevige wind op de zee en er brak zo'n vreselijke storm los, dat het schip dreigde te breken. De zeemannen werden bang, en ieder van hen riep zijn eigen god aan. Om het schip lichter te maken gooiden ze de lading in zee. Maar Jona was afgedaald tot in het diepst van het ruim, was daar gaan liggen en in een diepe slaap gevallen. De kapitein kwam naar hem toe en zei tegen hem: "Hoe kan jij zo diep slapen? Sta op en bid tot je god; dan denkt die god misschien aan ons, en gaan wij niet kopje onder!"

De mannen zeiden tegen elkaar: "Eén van ons moet een god boos gemaakt hebben! Kom, laten we het lot werpen om te zien aan wie het ligt, dat deze ramp ons treft." Zij wierpen het lot en het lot viel op Jona. Zij zeiden hem: "Jij daar, jij bent verantwoordelijk voor deze storm. Vertel ons eens: waarom ben je op reis en waar kom je vandaan?" Jona antwoordde: "Ik ben een Hebreër en ik geloof in de Heer, de God van de hemel, die de zee en het land gemaakt heeft." Toen werden de mannen zeer angstig en zeiden tegen hem: "Hoe komt het dat je jouw god zo kwaad gemaakt hebt?" Jona vertelde dat hij, om weg te komen van de Heer, op de vlucht was gegaan. Zij vroegen hem: "Wat moeten wij nu met je doen om door de zee met rust gelaten te worden?" De zee werd namelijk steeds stormachtiger. Hij antwoordde hen: "Neem mij maar op en smijt mij in zee. Dan zal de zee je met rust laten." De mannen deden nog een poging om terug te roeien naar het land, maar toen zij daar niet in slaagden, riepen zij tot de Heer: "Ach Heer, laat ons niet te gronde gaan, wanneer wij deze man om het leven brengen, want U, Heer hebt immers verlangd, dit te laten gebeuren!"

Toen namen zijn Jona op en smeten hem in zee, en de woede van de zee bedaarde. De mannen werden met groot ontzag voor de Heer vervuld. Ze brachten een offer aan de Heer en beloofden om geen andere goden meer te vereren.

Jona in de buik van de walvis

De Heer zond een enorme vis die Jona opslokte. En Jona bleef drie dagen en drie nachten – bang en alleen – in de buik van de vis. Daar dacht Jona veel na en uiteindelijk bad hij tot de Heer God:

"In mijn angst riep ik naar U,
en U antwoordde mij.
Stervend riep ik:
'Luister naar mijn stem!'
en U hebt mij gehoord.

U hebt mij in de afgrond geworpen,
in het hart van de zee;
Hoge golven sloegen over mij heen.
Ik dacht toen: ik ben verworpen,
uit uw ogen verbannen.
Nooit meer zal ik uw heilige tempel zien.

Het water staat tot mijn lippen,
de oceaan omringde mij,
mijn hoofd was met wier omwonden.
Ik viel in een afgrond tot aan de wortels van de bergen
De deur van het dodenrijk ging op slot,
en ik leek voor eeuwig gevangen.

Trek mij toch terug omhoog uit de grafkuil, Heer, mijn God!
Nu ik de dood voor mijn ogen zie,
gaan mijn gedachten terug naar u uit, Heer.
Hoor mijn gebed, in uw heilige tempel.

Dat U niet omkijkt naar mensen die
valse goden aanbidden, begrijp ik.
Maar ik doe dat niet! Ik wil u zingend
danken met offers.
Ik wil mij houden aan mijn gelofte.
Want ik weet dat alleen U mij kan redden.

Toen sprak de Heer tot de vis en de vis spuwde Jona op het droge.

Jona in Nineve

Opnieuw sprak de Heer God tot Jona: “Sta op, ga naar Nineve, de grote stad, en kondig daar aan wat Ik u heb verteld.” Deze keer gehoorzaamde Jona wel: hij stond op en ging naar Nineve. Nineve was een geweldig grote stad: drie dagen had men nodig om er doorheen te trekken. Jona ging de stad in, één dagreis ver. Toen riep hij: ‘Veertig dagen nog, en Nineve wordt met de grond gelijk gemaakt!’

Maar de Ninevieten zochten hun steun bij God. Zij riepen een vasten uit en iedereen, van groot tot klein, trok boetekleren aan. Het woord van Jona kwam ook de koning van Nineve ter ore. Hij stond op van zijn troon, legde zijn koninklijke gewaden af, trok een boetekleed aan en ging in het stof zitten. Hij gaf het bevel dat alle mensen en dieren, grootvee en kleinvee, moesten vasten, zich in boetekleren moesten hullen en hun slechte gewoonten moesten stoppen. “Wie weet of God dan niet terugkomt op zijn besluit. Wie weet of Hij niet terugkomt op zijn vlamme woede, zodat hij ons niet te gronde doet gaan.

God zag dat de Ninevieten tot inkeer kwamen en Hij kreeg spijt dat Hij hen met dat onheil bedreigd had. Hij bracht het niet ten uitvoer.

Jona onder de boom

Jona vond dit helemaal geen goed idee en hij werd kwaad. Hij bad tot de Heer: “Had ik het niet gedacht, Heer, dat u uw plan niet zou uitvoeren! Daarom heb ik geprobeerd naar Tarsis te vluchten! Ik wist namelijk, dat U een medelevende God bent, toegevend en liefdevol. U krijgt er altijd spijt van als u met onheil dreigt. Ik heb er nu wel genoeg van, Heer. De dood is mijn liever dan het leven.” Maar de Heer vroeg: “Is er wel een reden om zo kwaad te zijn?”

Jona ging de stad uit en aan de oostkant van de stad gekomen, ging hij zitten. Hij maakte een afdak van bladeren en ging daaronder in de schaduw zitten kijken wat er met de stad zou gebeuren. Nu liet de Heer God een boom opschieten, boven Jona uit, om zijn hoofd schaduw te geven en hem zo van zijn boosheid te genezen. Jona was blij met boom. Maar toen zorgde God ervoor dat er de volgende dag in alle vroegte een worm kwam die de boom aanvatte waardoor hij verdorde. Opnieuw zei Jona: “Als het zo moet, is de dood mij liever dan het leven.” Maar God vroeg aan Jona: “Is er wel reden om zo kwaad te zijn over die boom?”

Hij antwoordde: “Ja, ik heb reden om door en door kwaad te zijn!”

Maar toen sprak de Heer: “je bent zo gehecht aan die boom, die je zomaar hebt gekregen zonder er iets voor te doen en die tussen de ene nacht en de volgende is opgeschoten en vergaan. Vind je het dan zo vreemd dat ik triestig zou zijn over de verwoesting van Nineve, de grote stad, waar zoveel mensen en dieren wonen?”

